

ЗАКОН ЗА ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР

(Пречистен текст)

-Основниот текст е објавен во "Службен весник на Република Македонија" бр.50 од 02 јули 2001 год

-Измените се објавени во "Службен весник на Република Македонија" бр.49 од 25 јули 2003 година, бр.109 од 14.12.2005 година и број 81/2008.

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува: основањето, организацијата и делокругот на работа на Централниот регистар на Република Македонија (во натамошниот текст: Централен регистар); односите меѓу овој регистар и другите основни регистри (во натамошниот текст: основни регистри) и нивните корисници; односите со други правни субјекти; како и прашањата сврзани со внесувањето, обработката, чувањето и дистрибуирањето на релевантни податоци од Централниот регистар до корисниците на тие податоци.

II. ОСНОВАЊЕ

Член 2

Централен регистар се основа, како централна информативна база на правни и друг вид релевантни податоци, кои согласно со овој или друг закон или со договор се внесуваат во него.

Централниот регистар има својство на правно лице со права, обврски и одговорности утврдени со овој закон.

Седиштето на Централниот регистар е во Скопје.

Член 3

Во Централниот регистар се основаат основни регистри врз основа на други закони, во кои се конституираат права, како и регистри во кои не се конституираат права.

Во Централниот регистар се водат и основни регистри кои се предвидени со други закони надвор од Централниот регистар.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 4

Регистрите од член 3 став 1 во кој се конституираат права, се организираат како посебни одделенија, со кои раководат раководители на одделенијата како лица со посебни овластувања.

Раководителите на одделенијата ги именува директорот на Централниот регистар и за својата работа одговараат пред него.

Член 5

Органи на Централниот регистар се Управен одбор и директор.

Управниот одбор брои пет члена.

Членовите на Управниот одбор ги именува Владата на Република Македонија со мандат од шест години.

Два члена на Управниот одбор се именуваат по предлог на Министерството за финансии, еден член по предлог на Министерството за правда, еден член по предлог на Министерството за економија и еден по предлог на Државниот завод за геодетски работи.

Управниот одбор работи и одлучува на седници, согласно со својот деловник..

Член 6

Директорот на Централниот регистар го именува Управниот одбор на Централниот

регистар за време од четири години.

Директорот на Централниот регистар е рабoтoвoдeн oрган кoј гo зaстaпувa и прeтстaвувa Цeнтрaлнoтo рeгистaр и зa свoјaтa рaбoтa oдгoвaрa прeд Упрaвнoтo oдбoр.

Член 7

Стaтутoт нa Цeнтрaлнoтo рeгистaр гo дoнeсувa Упрaвнoтo oдбoр, a сoглaснoст дaвa Влaдaтa нa Рeпубликa Мaкeдoнијa.

Сo Стaтутoт пoблиску сe урeдувa внaтрeшнaтa oргaнизaцијa нa Цeнтрaлнoтo рeгистaр, кaкo и oвлaстувaњaтa, дoлжнoститe и oдгoвoрнoститe нa нeгoвитe oргaни.

IV. ДЕЛОКРУГ НА РАБОТА

Внесување на податоци

Член 8

Пoдaтoцитe кoи сe утврдeни сo oвoј зaкoн и друг зaкoн сe внeсувaат вo Цeнтрaлнoтo рeгистaр кaдe штo eлeктрoнски сe oбрaбoтувaат, oбeдинувaат, сeлeктирaат, чувaат и прaвaт дoстaпни дo зaинтeрeсирaнитe кoрисници.

Oбрaбoткaтa, oбeдинувaњeтo и клaсифицирaњeтo нa внeсeнитe пoдaтoци, Цeнтрaлнoтo рeгистaр ги врши спoрeд свoи пoстaпки и oбрaсци.

При внeсувaњeтo и пoстaпувaњeтo сo пoдaтoцитe, Цeнтрaлнoтo рeгистaр сe придржувa нa нaчeлoтo нa стручнoст, нeзaвиснoст, oбјeктивнoст, eкoнoмичнoст и eфикаснoст.

Член 9

Вo Цeнтрaлнoтo рeгистaр сe внeсувaат пoдaтoцитe oд oснoвнитe рeгистри сo и бeз свoјствo нa прaвнo лицe, кaкo и пoдaтoци oд други прaвни и физички лицa.

Пoдaтoцитe кoи сe oднeсувaат нa кoнституирaнитe прaвa нa сoпствeниoт и ствaрнитe прaвa врз туѓи ствaри (зaлoг, хипoтeкa, службeнoст, рeални тoвaри, дoлгoрoчeн зaкуп и прeнoс нa сoпствeнoст нa прeдмeти и прeнoс нa прaвa зaрaди oбeзбeдувaњe), стeкнaт стaтус нa тргoвскo друштвo или стaтус нa друг вид нa прaвнo лицe и гoдишни смeтки зaдoлжитeлнo сe внeсувaат вo Цeнтрaлнoтo рeгистaр.

Внeсувaњeтo нa другитe видoви пoдaтoци, кaкo штo сe: крeдитни инфoрмaции, брaчни дoгoвoри, рaзни видoви oсигурувaњa и сличнo, сe врши врз oснoвa нa дoгoвoр, oсвeн aкo зa oдрeдeн вид пoдaтoци нe e нeштo другo прeдвидeнo сo зaкoн.

Член 10

Внeсувaњeтo нa пoдaтoцитe вo Цeнтрaлнoтo рeгистaр, oснoвнитe рeгистри и другитe субјeкти и Цeнтрaлнoтo рeгистaр, ги вршaт врз oснoвa нa eдинствeни пoстaпки и oбрaсци вo eлeктрoнски или друг oблик (фoрмa), зaрaди пoстигнувaњe рaциoнaлнoст вo рaбoтeњeтo и нивнa пoлeснa и пoбрзa дoстaпнoст дo зaинтeрeсирaнитe кoрисници.

Член 11

Пoдaтoцитe вo Цeнтрaлнoтo рeгистaр сe внeсувaат спoрeд сoдржинa утврдeнa вo пoсeбeн oбрaзeц, вo кoј сe изрaзeни спeцифичнoститe нa oддeлнитe oснoвни рeгистри или нa други прaвни субјeкти.

Сoдржинaтa нa oбрaзeцoт зaeднички јa утврдувaат Цeнтрaлнoтo рeгистaр и сooдвeтнoтo oснoвeн рeгистaр.

Чување на податоците

Член 12

Oбрaбoтeнитe, oбeдинeтитe и клaсифицирaнитe пoдaтoци oд Цeнтрaлнoтo рeгистaр сe склaдирaат и чувaат вo сeдиштeтo нa Рeгистaрoт.

Податоците кои се однесуваат на конституираните права на сопственост и стварните права врз туѓи ствари (залог, хипотека, службеност, реални товари, долгорочен закуп и пренос на сопственост на предмети и пренос на права заради обезбедување), стекнат статус на трговско друштво или статус на друг вид на правното лице, годишни сметки и за финансиската и економска способност на правните лица задолжително се внесуваат во Централниот регистар.

Член 13

Податоците внесени во Централниот регистар можат да ги менуваат, дополнуваат, ажурираат и бришат само основните регистри и другите правни и физички лица кои ги внеле истите во него.

Користење на податоците

Член 14

Податоците од Централниот регистар можат да ги користат органите на државната управа сите физички и правни лица, домашни и странски, освен ако за некои од нив поинаку не е определено со закон или со договор.

Член 15

Членот 15 се брише.

Член 16

Заинтересираните корисници можат да добијат информации од податоците внесени во регистрите, а за податоците од одделенијата со статус на регистри можат да побараат и заверен препис кој задолжително им се издава.

Информациите наведени во став 1 од овој член, можат да се добијат лично и по електронски пат, со исклучок на заверениот препис кој се добива исклучиво лично.

Член 17

Централниот регистар податоците внесени во него може да ги направи достапни за корисниците во вид на информација како необработени, обработени или во друга форма предвидена со овој закон.

Член 18

За прием и дистрибуција на податоците, Централниот регистар може да развие своја инфраструктура или во договор со другите субјекти заедничка инфраструктура на територијата на Република Македонија.

Надоместоци на Централниот регистар

Член 18а

За извршените услуги од делокругот на својата работа, кој е утврден со овој или друг закон, а кои се однесуваат на упис, внесување, обработување, обединување, класифицирање, селектирање, складирање, чување и користење на податоците во Централниот регистар на Република Македонија, како и дистрибуирање на податоците до заинтересираните корисници, Централниот регистар на Република Македонија наплаќа соодветен надоместок кој се утврдува со Тарифа на Централниот регистар, која ја донесува Управниот одбор на Централниот регистар, а на која согласност дава Владата на Република Македонија.

Надоместокот од ставот 1 на овој член не се наплаќа од корисниците и единките корисници на средства од Буџетот на Република Македонија од областа на законодавната, извршната и судската власт.

Доколку соодветниот надоместок не е платен, ќе биде определен рок, но не подолг од три дена, во кој подносителот е должен да го плати надоместокот.

Ако надоместокот се плати во предвидениот рок, ќе се смета дека поднесокот е примен првиот пат.

Доколку надоместокот не биде платен во предвидениот рок, поднесокот со заклучок ќе се отфрли, и ќе се смета дека не бил ни поднесен.

IV. ОДНОСИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР СО ДРУГИТЕ РЕГИСТРИ И НИВНИТЕ КОРИСНИЦИ

Член 19

Централниот регистар во остварувањето на својата дејност, соработува со другите државни органи, правни и физички лица и разменува информации со други регистри од странство, освен ако за одреден вид размена на информации со закон поинаку не е определено:

Член 20

Централниот регистар и основните регистри и другите правни и физички лица се должни меѓусебно да соработуваат и да си доставуваат податоци со кои располагаат, како и да даваат објаснувања и помош во врска со вршењето на работите од својата надлежност.

Органите кои ги водат основните регистри и другите правни субјекти, се должни да овозможат непречено користење на податоците од страна на Централниот регистар заради остварување на неговите функции определени со овој закон.

Член 21

Централниот регистар обезбедува техничка можност за меѓусебна поврзаност на основните регистри и другите правни субјекти кои врз основа на овој или друг закон или договор, внесуваат правни и друг вид релевантни податоци.

Член 22

Усни и писмени информации за конституираните права и други својства запишани во основните регистри, односно во Централниот регистар, можат да даваат и основните регистри и Централниот регистар.

Писмената информација издадена од Централниот регистар има само информативно дејство.

Член 23

За точноста на внесените податоци во Централниот регистар, одговара оној кој ги внесува податоците според општите правила на граѓанското право.

Член 24

Во случај на несовпаѓање на податоците содржани во Централниот регистар со податоците внесени од основните регистри, правно валидни се податоците од основните регистри.

Член 25

Односите меѓу Централниот регистар и други субјекти кои врз договорна основа внесуваат одредени податоци (како, на пример осигурување на имот и лица, брачни договори и други правни дела и слично), во Централниот регистар се уредуваат со договор.

За прашањата кои не се уредени со договорот, соодветно се применуваат одредбите од овој закон.

V. ФИНАНСИРАЊЕ И НАДЗОР

Член 26

Финансирањето на работењето на Централниот регистар се врши од сопствени приходи.

Приходите остварени од работењето на Централниот регистар се користат за покривање на трошоците за тековното работење, развој и платите на вработените.

Вишокот на приходи се уплатува во Буџетот на Република Македонија.

Висината на приходите и расходите се утврдуваат со финансиски план на кој согласност дава Владата на Република Македонија.

Член 27

Надзор над примената на овој закон врши Министерството за финансии.

Член 28

За вршење на работите утврдени со овој закон, Централниот регистар одговара пред Владата на Република Македонија и еднаш годишно поднесува годишна сметка и извештај за својата работа до Владата на Република Македонија.

VI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 28-а

(1) За прекршоците утврдени со овој закон, овластените лице на Централниот регистар, во рамките на своите овластувања, на сторителот на прекршокот му нудат посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот.

(2) Постапката за посредување се покренува со доставување на понуда од страна на овластено лице на Централниот регистар до сторителот на прекршокот во рок од осум дена од денот кога е констатирано сторувањето на прекршокот.

(3) Сторителот на прекршокот е должен во рок од три дена од денот на приемот на понудата од ставот (2) на овој член да даде писмена согласност за покренување на постапка на посредување.

(4) Овластените лица на Централниот регистар за случаите од ставот (3) на овој член составуваат записник во кој се констатира согласноста на двете страни за покренување на постапка за посредување на кој се потпишува и сторителот на прекршокот.

(5) Директорот на Централниот регистар со подзаконски акт го определува бројот, потребниот степен на стручна подготовка и работното искуство на членовите на Комисијата за посредување.

(6) Комисијата за посредување работи на седници на кои задолжително присуствуваат претставници на сторителот на прекршокот.

(7) За склучената согласност по посредувањето се составува спогодба во која се констатира согласноста на двете страни.

(8) Во спогодбата се утврдуваат обврските на сторителот на прекршокот, а особено:

1) висината и начинот на плаќање на глобата;

2) висината и начинот на плаќање на други давачки и трошоци и

3) мерките кои треба да ги преземе сторителот со цел да ги отстрани последиците од прекршокот.

(9) Спогодбата од ставот (7) на овој член има сила на извршна исправа.

(10) Директорот на Централниот регистар донесува деловник и трошковник за работата на Комисијата за посредување. Висината и видот на трошоците утврдени со трошковникот се определуваат врз основа на реалните трошоци што ги има Централниот регистар заради обезбедување на работа на Комисијата за посредување.

(11) Комисијата за посредување е должна да води евиденција за поведените постапки на посредување и за нивниот исход.

Член 29

Глоба во износ од 2.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице ако:

-во Централниот регистар не ги внесе податоците за конституираните права на сопственост, стварните права врз туѓи ствари и стекнатиот статус на трговско друштво или друг вид статус на правното лице (член 9);

-внесувањето на податоците не го врши врз основа на единствени постапки, инструменти и од обрасци во електронски или друг облик (член 10);

-податоците внесени во Централниот регистар не се сочуваат и во форма на копија (член 12 став 2);

-одбие или на било кој начин не овозможи слободен пристап до податоците внесени во регистрите или одбие да издаде заверен препис на сите заинтересирани лица (член 16 став 2) и

-на Централниот регистар не му се овозможи непречено користење на внесените податоци кај другите правни субјекти (член 20).

Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од став 1 на овој член.

Член 30

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице ако:

-внесувањето на податоците не се врши на соодветен образец (член 11);

-обработката, обединувањето и класифицирањето на внесените податоци не ги врши според утврдените постапки, инструменти и обрасци (член 12);

-одбие да даде информација за одредени податоци и ако не се обработени (член 17);

-не соработува и не разменува информации со другите државни органи, правни и физички лица (член 20) и

-неосновано одбие да ги достави бараните податоци со кои располага или да дадат објаснувања и помош во врска со работата (член 20).

Глоба во износ од 600 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од став 1 на овој член.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 31

Владата на Република Македонија ги именува членовите на Управниот одбор на Централниот регистар во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Управниот одбор на Централниот регистар го именува директорот во рок од 15 дена од именувањето на членовите на Управниот одбор.

Член 32

Основните регистри се должни, по службена должност, податоците за конституираните имотни права, стекнатиот правен субјективитет на правните лица и другите стекнати својства што се евидентирани до влегувањето во сила на овој закон, да ги внесат во Централниот регистар во рок од шест месеци од денот на отпочнувањето со работа на Централниот регистар, освен за податоците за правото на сопственост за кои рокот е 12 месеци сметано од денот на започнување со работа на Централниот регистар.

Член 33

Централниот регистар започнува со работа наредниот ден од денот на добивањето согласност на статутот од Владата на Република Македонија.

Член 34

Со пренесување на делокругот на работа од Заводот за платен промет на Централниот регистар, се пренесува имотот, опремата и вработените што се во функција на вршење на работата врз основа на одлука на Владата на Република Македонија.

Член 35

Со влегување во сила на овој закон престанува да важи Законот за водење на регистри во Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“бр. 28/98).

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од денот на добивањето на согласност на Статутот.